

Szkolenie "CLIL and PBL to Improve Student Engagement"

Program: Erasmus+

Miejsce: Barcelona Teachers Academy

Termin: 22-27.04.2024

Uczestniczki: Agata Nawara, Agnieszka Tekień

Sprawozdanie ze szkolenia

Dzień pierwszy:

Szkolenie rozpoczęło się od wzajemnego poznania się uczestników szkolenia, prezentacji szkół, miejsc pochodzenia oraz nas jako nauczycieli. Były także zadania integrujące grupę.

Następnie zapoznaliśmy się z podejściem Unii Europejskiej do edukacji. W tej części szkolenia skupiliśmy się na dwóch zagadnieniach:

1. "Wellbeing at school", czyli dobrostan w szkole.

To ważny aspekt, który wpływa na efektywność nauki. Uczniowie powinni czuć się bezpiecznie, cenieni i szanowani, a także aktywnie zaangażowani w działania akademickie i społeczne.

Dobrostan uczniów jest nie tylko kwestią edukacji, ale także zdrowia psychicznego i ogólnego rozwoju młodych ludzi. Dobrostan w szkole, czyli "Well-being at school", ma kluczowe znaczenie dla efektywności nauki uczniów poprzez:

1. Feeling Safe and Valued (Poczucie bezpieczeństwa i docenianie): Uczniowie, którzy czują się bezpiecznie i cenieni w szkole, są bardziej skoncentrowani na nauce. Bezpieczne środowisko sprzyja pozytywnemu podejściu do nauki i zwiększa zaangażowanie uczniów w proces edukacyjny.
2. Pozytywne relacje (Positive Relationships): Dobrostan w szkole jest związany z pozytywnymi relacjami uczniów z nauczycielami i kolegami. Silne więzi społeczne wpływają na motywację do nauki i osiągnięcia akademickie.
3. Samopoczucie emocjonalne (Emotional Well-being): Uczniowie o dobrym samopoczuciu emocjonalnym są bardziej otwarci na naukę. Znajdują się w lepszej kondycji psychicznej, co przekłada się na ich zdolność do koncentracji i przyswajania wiedzy.

2. Umiejętności (kompetencje) 21. wieku

Kompetencje 21. wieku to umiejętności i postawy niezbędne, aby osiągnąć sukces w dzisiejszym świecie i przyszłych wyzwaniach. Zaliczamy do nich:

1. **Rozwiązywanie problemów i myślenie krytyczne:**
 - Umiejętność analizy, wnioskowania i znajdowania efektywnych rozwiązań.
2. **Komunikacja interpersonalna:**
 - Umiejętność wyrażania myśli, słuchania i współpracy z innymi.
3. **Kreatywność i innowacyjność:**
 - Zdolność do twórczego myślenia, generowania nowych pomysłów i rozwiązań.
4. **Umiejętności cyfrowe:**
 - Zrozumienie technologii, umiejętność korzystania z narzędzi cyfrowych i rozwiązywania problemów związanych z technologią.
5. **Inteligencja emocjonalna:**
 - Rozpoznawanie i zarządzanie własnymi emocjami oraz empatia wobec innych.
6. **Elastyczność i adaptacyjność:**
 - Umiejętność dostosowywania się do zmian i radzenia sobie w różnych sytuacjach.
7. **Współpraca i komunikacja:**
 - Praca w zespołach, rozwiązywanie konfliktów i efektywna komunikacja.
8. **Samodzielność i odpowiedzialność:**
 - Umiejętność planowania, zarządzania czasem i podejmowania odpowiednich decyzji.

W dalszej części szkolenia dyskutowaliśmy, w jaki sposób można wspierać rozwój tych kompetencji na poszczególnych przedmiotach szkolnych oraz w przestrzeni szkoły.

Dzień drugi:

W drugim dniu szkolenia skupiliśmy się na metodzie “Project-Based Learning” (PBL). PBL daje uczniom możliwość większego zaangażowania w naukę, zapewniając im konkretny cel do osiągnięcia.

Project-Based Learning (PBL) to metoda, która przekracza granice tradycyjnej nauki i łączy uczniów z rzeczywistym światem. Pozwala im na zaangażowanie się w praktyczne, interaktywne doświadczenia, które przygotowują ich do wyzwań w rzeczywistym świecie. Oto **10 korzyści**, jakie PBL przynosi uczniom:

1. **Krytyczne myślenie:** W PBL uczniowie muszą projektować, oceniać, analizować, podejmować decyzje i priorytetyzować. To rozwija umiejętności potrzebne w życiu zawodowym.
2. **Badanie zapytaniem:** PBL jest napędzane przez pytania. Uczniowie sami formułują pytania, które prowadzą do głębszego zrozumienia tematu. To motywuje ich do aktywnego poszukiwania wiedzy.
3. **Połączenie wiedzy i umiejętności:** PBL łączy treści z kompetencjami i umiejętnościami. Uczniowie nie tylko zdobywają wiedzę, ale także uczą się, jak ją zastosować w praktyce.
4. **Iteracyjny proces:** W PBL nauka nie jest liniowa. To proces iteracyjny, który pozwala na powtarzanie i doskonalenie umiejętności.
5. **Elastyczność:** PBL dostosowuje się do różnych stylów uczenia się i poziomów zaawansowania uczniów. Każdy projekt może być unikalny i dopasowany do grupy uczniów.
6. **Autentyczność:** Projekty w PBL są związane z rzeczywistymi problemami lub wyzwaniami. Uczniowie pracują nad czymś, co ma znaczenie poza szkolną ławką.
7. **Uczniowie w centrum:** PBL stawia uczniów w roli aktywnych uczestników procesu nauki. To oni podejmują decyzje, współpracują i tworzą rozwiązania.
8. **Unifikacja innych umiejętności:** PBL łączy różne umiejętności, takie jak komunikacja, współpraca, rozwiązywanie konfliktów i zarządzanie czasem. To przygotowuje uczniów do życia poza szkołą.
9. **Zmniejszenie absencji:** Szkoły, gdzie stosuje się PBL, zauważają spadek absencji uczniów. Zaangażowanie w projekty przekłada się na większą obecność w szkole.

10. **Wzrost umiejętności współpracy:** PBL wymaga współpracy między uczniami. To rozwija umiejętności pracy zespołowej i komunikacji.

W rezultacie PBL nie tylko zwiększa zaangażowanie uczniów, ale także rozwija ich umiejętności społeczne, kreatywność i gotowość do działania w rzeczywistym świecie. Mieliśmy okazję zapoznać się z przykładami projektów realizowanych w innych szkołach, z różnych przedmiotów, na różnych poziomach nauczania.

Dzień trzeci:

Trzeci dzień poświęcony był metodzie “Content and Language Integrated Learning” (CLIL). CLIL to metoda projektowania lekcji, która integruje naukę treści przedmiotowych z umiejętnościami językowymi. Mieliśmy okazję dowiedzieć się, jak tworzyć rozwiązania dostosowane do swoich przedmiotów i grup uczniów, wykorzystując zarówno PBL, jak i CLIL.

CLIL (Content and Language Integrated Learning) łączy treści przedmiotowe z nauką języka obcego. Znacząco wpływa na zaangażowanie uczniów w następujących aspektach:

1. **Motywacja i zainteresowanie:** Dodanie CLIL do nauczania języka obcego na poziomie podstawowym zwiększa motywację i zainteresowanie nauką języka. Uczniowie widzą praktyczne zastosowanie języka w kontekście przedmiotów, co sprawia, że są bardziej zaangażowani.
2. **Współpraca między nauczycielami:** Podejście CLIL może sprzyjać współpracy i pracy interdyscyplinarnej między nauczycielami.
3. **Pozytywne postawy:** Badania wykazały, że zarówno uczniowie uczący się w podejściu CLIL, jak i ci uczący się w tradycyjnym podejściu, rozwijają długoterminowe pozytywne postawy i motywację wobec nauki trzech języków.
4. **Radość i konkurencyjność:** Wykorzystanie CLIL jest postrzegane pozytywnie przez uczniów i przynosi dodatkowe korzyści, takie jak radość i poczucie konkurencyjności w edukacji.

Wniosek: CLIL może nie tylko zwiększyć zaangażowanie uczniów, ale także rozwijać ich umiejętności językowe i pozytywne postawy wobec nauki.

CLIL można także wykorzystywać w obszarach STEM (Science, Technology, Engineering and Mathematics, tzn. nauki przyrodnicze, technologia, inżynieria, i matematyka). Połączenie CLIL i STEM może przynieść wiele korzyści w edukacji. Poniżej przykłady:

1. Projekty badawcze w języku obcym:

- Uczniowie mogą pracować nad projektami badawczymi z zakresu nauk przyrodniczych, technologii czy inżynierii, używając języka obcego. To pozwoli im rozwijać umiejętności komunikacyjne i jednocześnie zgłębiać wiedzę z tych dziedzin.

2. Laboratoria w języku obcym:

- Przeprowadzanie eksperymentów, analizowanie wyników i formułowanie wniosków w języku obcym może być ciekawym doświadczeniem dla uczniów. To pozwoli im nie tylko na naukę języka, ale także na zrozumienie naukowych koncepcji.

3. Projekty techniczne i inżynieryjne:

- Uczniowie mogą pracować nad projektami z zakresu technologii, inżynierii czy matematyki, używając języka obcego. To pozwoli im na rozwijanie umiejętności praktycznych i jednocześnie naukę języka.

4. Wykorzystanie literatury naukowej w języku obcym:

- Czytanie artykułów naukowych, publikacji czy podręczników w języku obcym może pomóc uczniom w rozwijaniu umiejętności czytania ze zrozumieniem i nauki specjalistycznego słownictwa.

5. Projekty artystyczne w języku obcym:

- STEM można rozszerzyć o sztukę (Arts, STEAM). Uczniowie mogą pracować nad projektami artystycznymi, takimi jak tworzenie grafiki komputerowej, animacji czy projektowanie stron internetowych, używając języka obcego.

Połączenie CLIL i STEM może dostarczyć uczniom nie tylko wiedzy z nauk przyrodniczych i technologii, ale także umiejętności komunikacyjnych w języku obcym.

Dzień czwarty:

Czwarty dzień to połączenie taksonomii Bloom'a oraz metody "Artful Thinking". Taksonomia Bloom'a to hierarchiczny model kategoryzacji celów edukacyjnych, natomiast "Artful Thinking" to podejście, które wykorzystuje sztukę jako narzędzie do rozwijania myślenia krytycznego i twórczego u uczniów.

Metoda „Artful Thinking” wpływa na rozwój myślenia w kontekście **taksonomii Bloom'a** w następujący sposób:

1. **Wiedza (Knowledge):**
 - W kontekście Artful Thinking, uczniowie muszą opisać elementy dzieła sztuki, takie jak wyraz twarzy czy kolory na obrazie.
 - To odpowiada poziomowi **wiedzy** w taksonomii Bloom'a, gdzie uczniowie muszą pamiętać i rozpoznawać fakty.
2. **Zrozumienie (Comprehension):**
 - Analiza różnic między elementami dzieła sztuki, takimi jak porównanie twarzy na obrazie z twarzą partnera, wymaga zrozumienia i wnioskowania. To odpowiada poziomowi **zrozumienia** w taksonomii Bloom'a, gdzie uczniowie muszą wyjaśniać, interpretować i porównywać.
3. **Zastosowanie (Application):**
 - Wyobraźmy sobie, że artysta użył innych kolorów na obrazie. Jak to wpłynęłoby na dzieło? To wymaga myślenia o możliwych konsekwencjach i zastosowaniu wiedzy o kolorach.
 - To odpowiada poziomowi **zastosowania** w taksonomii Bloom'a, gdzie uczniowie muszą stosować wiedzę w nowych sytuacjach.
4. **Analiza (Analysis):**
 - Rozważanie relacji między tłem a portretem na obrazie to już bardziej zaawansowany poziom myślenia. Uczniowie muszą analizować, jak te elementy się wzajemnie oddziałują.
 - To odpowiada poziomowi **analizy** w taksonomii Bloom'a, gdzie uczniowie muszą rozkładać całość na części i analizować ich związki.
5. **Synteza (Synthesis):**
 - Tworzenie alternatywnego portretu na podstawie tego samego wyrazu twarzy, ale z innymi kolorami, to już wyższy poziom myślenia. To wymaga kreatywności i łączenia różnych elementów.
 - To odpowiada poziomowi **syntezy** w taksonomii Bloom'a, gdzie uczniowie muszą tworzyć nowe struktury lub wzory.
6. **Ocena (Evaluation):**
 - Rozważanie, co jest najważniejsze w danym dziele sztuki, oraz dowodzenie, że kolory wpływają na nasze uczucia, to już poziom oceny i wnioskowania.
 - To odpowiada poziomowi **oceny** w taksonomii Bloom'a, gdzie uczniowie muszą oceniać wartość materiału w określonym celu.

W skrócie, metoda Artful Thinking rozwija różne poziomy myślenia, od prostego rozpoznawania faktów po twórcze wnioskowanie i ocenę. Dzięki temu uczniowie mogą rozwijać umiejętności w kontekście taksonomii Bloom'a. Metoda **Artful Thinking** może być stosowana w różnych kontekstach edukacyjnych, a także poza nimi. Oto kilka praktycznych sposobów, w jakie można wykorzystać tę metodę:

1. **W klasie szkolnej:**
 - **Analiza dzieł sztuki:** Na lekcjach sztuki lub historii sztuki można wykorzystać obrazy, rzeźby lub inne dzieła sztuki jako punkt wyjścia do rozmów i analizy. Uczniowie mogą opisywać, interpretować i porównywać różne elementy dzieła sztuki.
 - **Twórcze pisanie:** Wybór konkretnego obrazu i napisanie opowiadania lub wiersza, które jest związane z tym dziełem, może rozwijać kreatywność i wyobraźnię uczniów.
2. **W muzeach i galeriach sztuki:**
 - **Zadania obserwacyjne:** Prosząc uczniów o dokładne przyjrzenie się wybranemu dziełu sztuki, można rozwijać umiejętność obserwacji i wnioskowania. Uczniowie mogą opisywać, co widzą, jakie emocje wywołuje u nich obraz, a także próbować zrozumieć intencje artysty.
 - **Dyskusje grupowe:** Wspólne rozmowy na temat dzieł sztuki mogą prowadzić do ciekawych wniosków i różnych perspektyw. To doskonała okazja do rozwijania myślenia krytycznego.
3. **W życiu codziennym:**
 - **Analiza reklam i plakatów:** Podobnie jak w przypadku dzieł sztuki, można analizować reklamy, plakaty czy inne wizualne treści, aby zrozumieć, jakie przekazy niosą i jakie emocje wywołują.

- **Obserwacja otoczenia:** Wychodząc na spacer, można zwracać uwagę na detale wokół siebie – kolory, kształty, kompozycję. To może rozwijać umiejętność spostrzegania i doceniania piękna w codziennym życiu.
4. W pracy zawodowej:
- **Projektowanie graficzne:** Osoby pracujące w dziedzinie projektowania graficznego mogą wykorzystywać elementy Artful Thinking do tworzenia atrakcyjnych i przemyślanych projektów.
 - **Analiza trendów wizualnych:** W marketingu, reklamie czy mediach społecznościowych ważne jest zrozumienie, jakie treści wizualne przyciągają uwagę odbiorców. Analiza trendów wizualnych może pomóc w tworzeniu skutecznych kampanii.

Warto pamiętać, że metoda Artful Thinking nie ogranicza się tylko do sztuki – można ją stosować wszędzie tam, gdzie obecne są elementy wizualne i możliwość refleksji.

Wszyscy uczestnicy szkolenia mieli okazję przećwiczyć zdobytą wiedzę podczas zajęć w Muzeum Narodowym Katalonii:

Dzień piąty:

Piąty dzień to omówienie sztucznej inteligencji (AI) i innych narzędzi w edukacji. Mieliśmy okazję przetestować, jak wykorzystywać nowoczesne technologie w procesie nauczania, aby lepiej przygotować uczniów do wymagań współczesnego świata.

Narzędzia, z których korzystaliśmy podczas zajęć:

- Chat GPT
- Microsoft Copilot
- Suno.com
- Beta.diffit.me
- Magicschool.ai
- Gamma.app

Podsumowanie:

Cały tydzień był bardzo intensywny i wartościowy. Zdobyta wiedza, pomysły oraz umiejętności będą wsparciem w naszej pracy z uczniami i wzbogacą nasze metody dydaktyczne.

Czas spędzony w Teachers Academy w Barcelonie był także świetną okazją do nawiązania kontaktów z nauczycielami z innych krajów Europy, a także przestrzenią do wymiany doświadczeń na przeróżne tematy związane ze szkołą, nauczaniem i dydaktyką.

